Ч. 133 (12.789). Львів, четвер 18. червня 1931. Pocztowa opłata zaplacona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

КІНЕЦЬ ШИРОКОГО ЖЕСТУ.

Заяви останнього і нового міністрів фінансів Польщі

Львів, 16. червня 1931.

Вишрубований бюджет Польщі до рекордової суми 3-ох мілярдів зол. викликав голосні застереження і сумніви, а проте — бюджет був ухвалений у тому виді, як його уряд представив. Бюджетова дебата, ведена у темпі молотільні, серед якої змішується зерно з половою й єдине враження із неї у глядача — це гамір та курява, — не дала ніяких позитивних наслідків, не скоригувала бюджету та обмежилася щонайвище до висловлення під адресою уряду чимало гірких уваг і побожних бажань. Отже при цій нагоді пригадано передовсім стару історію процесу мін. Чеховича, — не тому, що це прикра пригадка для санаційної влади, а як найбільш яскравий доказ того періоду післятравневої господарки, яка відома під гордовитою назвою „радісної творчости".

Не рахуватися з коштами з вірою в обовязковий успіх усіх своїх діл та непомильність своїх плянів; широкий розмах у всіх ділянках суспільно-державної господарки, та передовсім у ділянці інвестицій, і то не лише необхідних з погляду раціоналізації варстатів праці, але й престіжових моментів; не робити ощадностей „на чорну годину", а істнуючі резерви вичерпувати для будови й розбудови всього, що лише будувати й розбудовувати можна, — а все те получене з зовнішнім широким жестом і широким блеском, — ось ті наймаркантніші риси т. зв. „радісної творчости", яка впродовж 3-ох літ панувала у Польщі, як державна господарська система.

Заломилася вона дещо на 4-ому році, але ще уряд д-ра Світальського, отже вже з полк. Матушевським, як міністром фінансів, був явним її звеличником. Міністр Матушевський увійшов потім у тому самому характері до пятого з черги кабінету проф. Бартеля і потім до кабінетів полк. Славека, марш. Пілсудського і знову полк. Славека, щоби вкінці — втратити міністерський портфель саме на ґрунті боротьби довкола редукції видатків держави та ратування бюджету. Два роки урядування переконали п. Матушевського про шкідливість широкого жесту у фінансових справах—задля самого жесту, без дальшої перспективи, з єдиним опертям на хвилеву конюнктуру. І наприкінці свого урядування період „радісної творчости" ніхто інший, як ще сам Матушевський закінчив — обрізанням на 15 проц. урядничих платень. Було тайною полішинеля, що причиною уступлення (неласки) Матушевського було його невдоволення з повернення військовим того 15 процентового додатку, наказане підчас його подорожі до Скандинавії, і що пізніший компроміс (залишення військовим 10 проц. додатку з відібранням пяти відсотків) не міг ще усунути дисонансу.

Нині б. міністр Матушевський оголошує у „Ґазеті Польскій" статті на тему світової економічної кризи, статті на широку мірку, з увагою на господарські проблеми цілого світа. Польські справи він залишає — мабуть свідомо — цілком на боці, лише загально кажучи такі характеристичні дефініції кризи: „Кріза це наслідок промахів, які робиться у добрих часах"... До тих статтей ще при нагоді повернемо, особливо до того її моменту, який вказує на фінансову й митну політику Америки, як головну причину европейської кризи та посередньо оправдує Німеччину щодо її змагань до анулювання воєнних довгів.

Цікаво лише, що в той самий час, коли п. Матушевський мусить обмежуватися до ролі економічного публіциста, відійшовши з міністерства фінансів як рішучий противник політики з під знаку „радісної творчости", його наслідник, міністр Ян Пілсудський, офіціяльно заповів редукцію бюджету пониже 2 і пів мілярда зол.! Правда, Ян Пілсудський як міністр скарбу, покликується, як на „корисні чинники" — на „внутрішню політичну стабілізацію" і на надію (!) отримати довготерміновий закордонний кредит, але це є зрозуміла декоративна фразеольоґія. Суттєвим фактом є — поворот до скромности й остаточна офіціяльна та декляративна відмова від широких жестів.

Питання лише, чи пословицю „Краще пізно, ніж ніколи" можна стосувати до випадків, коли не є виключений сумнів, чи правильний зворот не приходить — за пізно. Міністр Ян Пілсудський є, очевидно, оптимістом: усе, мовляв, буде добре, коли переведеться ощадности. Але чи якомунебудь міністрові на кулі земній вільно бути песимістом?

Протинаступ митрополита Дениса.

Луцьк, 12. червня 1931.

I.

„Грім не вдарить — мужик не перехреститься", — каже московська приповідка. Московська православна єрархія в Польщі дуже ретельно виконувала цю приповідку. Аж нараз почала хреститися й переглядати свої гріхи.

Перехрестився митрополит Денис і взявся до „оборони православя".

Поперше, шукає кандидатів на волинського „правлячого" епископа. Подруге, розпочав видавання спеціяльного часопису. Потрете, зібрав у Почаеві повітових протоєреїв на „допрос": що ви там, мовляв, накоїли, що вівці тікають від нас. Почетверте, розігнав частину волинської консисторії. Попяте, міркує: своїми силами ратуватися, чи може „допустити" світських людей і т. д.

II.

Преса нераз підчеркувала, що волинською єпархією, архієпископом якої є сам митрополит Денис, править не він, а свого роду московська мафія в особах повітових протоєреїв, членів консисторії і „благочинних" та „місіонарів" московського духа.

Ці підчеркування української преси митрополит Денис назвав виступом „нечисленних націоналістів" проти канонів і єрархії. Одначе події, здається, трохи змінили погляд митрополита на свою „владу" на Волині. Про це свідчить те, що він спішно шукає кандидатів на правлячого епископа волинської епархії. Цей новий волинський епископ буде мати завдання направляти те, що десять років руйнували московські єрархи, консисторія і повітові протоєреї.

Тимчасом кандидатами є такі особи: льондонський епископ Николай (певне русскій землячок); архимандрит Полікарп (Сикорський) ігумен Жировицького монастиря, якого митр. Денис викинув з Волині (з Володимира) і замкнув у цьому монастирі за поборювання московського духа в томуж Володимирі і свящ. Н. Бичківський.

Найбільше популярним і відповідним кандидатом є арх. Полікарп. В кожному разі Волинь не прийме нікого іншого, як тільки щирого українця. Не погодиться вона й на те, щоб надалі залишився епископ Симон, який органічно не зносить нічого українського. Не погодиться вона й на залишення взагалі московського духовенства, ворожо настроєного до українського народу, просякненого духом русифікації.

„Чистка" мусить бути ґрунтовна, зверху до низу. Між іншим, мусить бути зроблена чистка в консисторії і в усіх повітових містах. Правда, митрополит Денис уже викинув з консисторії протоєреїв Яковлева й Данилевича. Але цього мало. Їхні заступники мусять бути свідомими українцями. Чистку необхідно продовжити й на інші особи.

Найпекучішою потребою є зміна повітових протоєреїв при „соборах" у воєвідському й повітових містах: Луцьку, Рівному, Кремянці, Дубні, Володимирі і т. д. Всі ці становища повинні обняти українці, бо повітові катедри є саме найгіршими гніздами русифікації та оборонними замками всяких сільських отаманів від русифікації.

Нарід, що кипить гнівом і обуренням, не заспокоїться, доки вся русифікаційна політика не буде зліквідована, доки церква не стане рідною матірю — церквою українською по мові й духові.

Як це розуміє митроп. Денис, свідчить його новий орґан „Слово".

III.

На початку травня можна було бачити на Волині летючку московською мовою, яка оповіщала про швидкий вихід часопису „Слово", що стоятиме в обороні православя та в якому можна писати навіть місцевими „наречіями" й „говорами".

„Слово" таки вийшло московською мовою, як „реліґіозно-нравственная ґазета для православнаґо народа" (нова православна нація!), з ерами, ятями й твердими знаками. І запрезентувалось відразу як новий огидний засіб до дальшої русифікації та культивування ідеї „едінства-неделімства".

В „Слові" дано місце (а якже!) двом статтям наречієм: „Христос Головою Церкви" (анонімового автора) і „Мої враження з обїзду православних парафій в Галичині" (Ю. Павлишина, мабуть „русскаво" з Галичини). Більшої карикатури на українську мову ми не бачили. Важко сказати, чи це є свідомим плюгавленням української мови чи дійсним неуцтвом якогось ренеґата, що забув рідну мову й не бачив українського друку. Досить сказати, що лише в одній першій статті є до півтори сотні правописних і словникових помилок.

IV.

В днях 25—28. травня митрополит Денис відбув нараду в Почаеві з повітовими протоєреями Волині, цими стовпами русифікаційної акції на наших землях. І сталося чудо: „Валаамова ослиця забалакала". Протоєреї признались, що „унійна небезпека є цілковито реальною й вже дає себе відчувати". Особливо грізне положення на Кремянеччині, де московська консисторія накопичила „баґато горючого матеріялу" й цілковито знеохотила до себе українське населення. Навіть парохія головного дорадника митр. Дениса, прот. М. Борецького (Вишневець), є загрожена. Повітові протоєреї ствердили також факт розвитку на Волині безвіря. До цього треба ще додати й розвиток сектанства.

Коли-ж українське громадянство й українська преса від ряду літ вказували на „накопичення горючого матеріялу" кремянецькою консисторією й цими самими протоєреями, то вища церковна влада кваліфікувала цей голос нашого народу, як порушення канонів і бунт проти єрархії.

Як і слід було чекати, повітові протоєреї ні слова не сказали про необхідність усунення з церкви головного лиха — русифікації. Навпаки, митрополит Денис просив їх підтримати його русифікаційний орґан „Слово", і пов. протоєреї дуже охоче згодилися на це. (Щеб не згодитися!).

Ці саме моменти ясно кажуть, що митрополит Денис ще дуже далеко стоїть від народу й

ніяк не може зрозуміти його голосу та домагань. Тому згори можна сказати, що з цієї „оборончої" акції нічого іншого не вийде, як лише нове кипіння у віруючих масах.

V.

Знаменним є один момент почаївської пансради. Вона визнала **за шкідливу** ту акцію групи Певного, що привела до створення якогось „товариства для оборони православної віри", очевидно, з метою спекти ще якусь особисту печеню.

Невідомо лише, чи є це зрозумінням, що така акція лише нашкодить церкві чи замаскованим відсуненням взагалі громадянства від церковних справ, з яких головною є — справа національного духа в церкві.

Православний.

Даром хліб для усіх!

Цікавий німецький проект дарового поділу хліба.

Під повищим наголовком помістив „Берлінер Тагеблят" цікаву дискусійну статтю. Велика кріза безробіття запанувала в Німеччині, тож люди видумують всякі способи, аби цю крізу зменшити. До тих способів належить і слідуючий проект:

З одного боку панують безробіття і голод — з другого перепродукція продуктів сільського господарства і надміри запасів хліба. Коли якийсь проект обіцює обі ці проблеми нараз розвязати, зменшити нужду і припинити в масах радикальні настрої, то йому треба приглянутись і передискутувати його. Одержуємо (себто редакція „Берл. Тагебляту" — прим. Ред.) таке письмо:

Повний брак творчих ідей є головною причиною широкої ріки фаталістичної боязни, що розливається серед народу й утруднює вже й так трудне положення. Якесь відважне діло, як признання нової ідеї, стає наче сиґналом кращої будучности, хоча в дійсності воно труднощі не усуває. Воно звільнює лише мозки від того тиску, що доводить їх до розпуки. Коли не вдасться капіталістичному господарському системові ясно доказати, що він ще є настільки молодий, що зможе піти новими шляхами, то це є його запечатанням раз на все.

А проте вихід істнує. Знаємо всі, що продукція збіжа в останніх десятиліттях поробила величезні поступи. Значне удосконалення машин, штучних погноїв, взагалі цілого процесу продукції довели до того, що сьогодня у світі є величезний надмір збіжа, що вистарчав би для всіх голодних. Цей факт дозволяє висловити бажання, щоби публичне громадське господарство так достарчило публиці хліба, як це воно вже давно робить з водою. Селянин, мельник чи пекар повинні в будучому мати до діла лише з публичним громадським господарством. Готовий хліб повинна постачати громада прямо в доми, щось подібного як воду по містах.

Факт постачання води і хліба всім частинам населення в будучности мав би необмежені наслідки. Він забрав би більшовизмові вітер з вітрил. Держава, яка поставить в розпорядження населення ті два середники поживи, признає тим самим не лише право кожної людини на життя, але зможе це право провести в життя, коли заборонить, щоби хтонебудь в Німеччині вмер з голоду. Держава, що заґарантує доставу хліба свому населенню, буде забезпечена перед всякою більшовизацією.

Чим менше держава має змогу здійснити ґарантовані конституцією права людини на працю, то тим більше мусить вона над тим думати, щоби забезпечити життя людини. Досі робить вона це у формі допомоги безробітним, яка в свою чергу являється одиноким корінем зла в фінансовому положенні краю. Така допомога всежтаки не всилі погодити державу з поодинокими особами, які користуються допомогою. Цеж безсумнівний факт, що саме з рядів безробітних виходять найзавзятіші вороги існуючого державного ладу. Колиб держава перебрала на себе прохарчування населення, то відношення між державою й населенням набралиб інших виглядів і тоді прийшло би до згоди між державою та пролетаріятом. Безробіттю відібраноб його трійливе жало. Безробіття не грозилоб голодовою смертю, бо хліб і вода булиб всякому заґарантовані державою, без огляду на працю.

Фінансування постачання державою хліба не справилоб труднощів. Частина допомоги безробітним і всякі субвенції, що їх дається хліборобству, моглиб разом покрити кошти державного прохарчування, а між іншим і сільське господарство дісталоб в той спосіб значну підмогу".

Цей проект поставив „Берлінер Таґеблят" під дискусію дня і просить читачів висловитись в цьому напрямку.

ЗАКАРПАТТЯ.

Загальні Збори Союзу Адвокатів.

Дня 24. травня ц. р. відбулися в Мукачеві Загальні Збори Союзу Адвокатів Підкарпатської Руси. На зборах обговорено деякі станові справи і принято відповідні резолюції. Збори займалися також відсутністю відповідних сил по деяких окружних судах, наслідком чого процеси та прохання вирішуються з дуже великим опізненням. Головою Союза Адвокатів вибраний знову д-р Юліян Бращайко.

Збори українських залізничників у Мукачеві.

В дні 31. травня ц. р. відбулися в Мукачеві Загальні Збори орґанізації руських (українських) залізничників на Підкарпатській Руси. Збори приняли цілу низку резолюцій, в яких наведено покривдження наших залізничників. На зборах був з Ужгороду д-р Михайло Бращайко, з Мукачева дир. торговельної академії Авг. Штефан і інші. Головою орґанізації вибрано Дмитра Кобулея, начальника стації в Пасіці.

Курс для асистенток ґінекольоґії.

В Ужгороді почнеться 1. вересня ц. р. 10-місячний курс для асисенток ґінекольоґії. Навчання буде вестися в українській мові. Подання кандидаток приймає дирекція шпиталю.

Москвофільські „собранія".

Дня 6. червня відбули москвофільські учителі Закарпатської України свій зїзд у Мукачеві. „Русскій Вістник" пише, що на ньому було 864 учителів — число очевидно сильно переборщене. На другий день (в неділю) відбулися в Мукачеві річні збори „общества Духновича" і відслонення памятника карпаторуського фільольоґа і письменника Олександра Мітрака. Це було одночасно свято русской культури. Всіх москвофілів зібралося того дня в Мукачеві, як подає преса, до 4.000.

Процес б. посла Максимовича.

Засуд п. Максимовича на 3 місяці.

Дня 10. червня ц. р. відбулася перед судом присяглих у Самборі розправа проти б. посла Антона Максимовича.

Прокуратура обвинувачувала п. Максимовича за злочин головної зради з § 58. к. з. і за злочин забурення публичного спокою з § 65. к. з. Першого злочину мав допуститися підсудний тим, що дня 8. липня 1928 р. на публичнім вічу в Урожі дрогобицького повіту висловився, немовто „Українці та посли Українського Клюбу не признають версайського договору і рішення Ради Амбасадорів, не признають границь установлених тим договором, не домагаються опіки польської держави і змагають до утворення незалежної України, що небавком прийде час, коли український нарід буде вибирати послів не до сойму варшавського, але до українського сойму в Києві".

Зноваж як злочин забурення публичного спокою скваліфікував акт обвинувачення мниму критику п. послом Максимовичем на тімже вічу польської урядової політики супроти українців, висловлену тим, що, мовляв, „Уряд польський підтримує польську еміґрацію, а української ні, що примушує еміґрантів до Франції переходити на римо-католицький обряд, а як вони того не зроблять, то відмовляє їм своєї опіки, що грошей,

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 18. ЧЕРВНЯ 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Нова книжка Ремарка.

Erich Maria Remarque: „Der Weg zurück". Propyläen-Verlag. Berlin.

Чотири роки минуло від появи книжки, що мала небувалий успіх, досі нерозяснений. Серед повені воєнної літератури „На Заході нічого нового" було подією, яку одні розяснювали блиском ґеніяльности, другі сензацією, звязаною з політичними пацифістичними настроями.

Ремарк перейшов усі щаблі популярности від міліонових гонорарів, міліонового накладу в усіх мовах аж до півголосної кандидатури на нагороду Нобля та пресової кампанії з приводу фільми добутої з його повісти.

Все те тільки затемнило критерії про вартість самого твору Ремарка.

Не було би нічого дивного, якби Ремарк задовольнився своїм дебютом. В історії літератури залишився неодин письменник, завдяки єдиному творові. Коли прийшли звістки, що Ремарк підготовляє нову книжку, мимохіть прокидався острах, чи він не зіпсує свого виїмкового успіху.

Тимчасом Ремарк не дав себе приголомшити славою, що мала всі ознаки крикливої популярности. Його друга книжка є незвичайно зрівноваженим і зрілим продовженням першої, без намагання вийти поза придбані засоби таланту в сюжету.

Її заголовок можна би перекласти в нас одним гарним народнім словом „Поворітьма". Це дальше безоглядне обвинувачення війни в її наслідках, що сягають поза фронт. Вояки, що пережули кілька літ фронтової різні, вертаються до рідних міст і домів — чужими, з інстинктами та думками, якими не всилі вже заволодіти. Найважнішою для них подією є факт, що — живуть, що не мусять кожної хвилини думати про можливість смерти.

Але тінь смерти і спомини звязані з нею не відступають їх. Мирне життя є для них відгороненою медалею воєнної різні; і тут люди ненавидять себе, так само сліпо і так само безглядно вбивають себе в імя ідеалів, які є брехнею. „Чи маю вам казати про те, що вся освіта, вся культура й вся наука є тільки жахливим глумом, як довго люди боряться проти себе ґазом, залізом, порохом і вогнем в імя Бога та людства?".

Простота, з якою Ремарк висловлює провідну думку своєї книжки, гідна його простого, кришталевого ясного стилю. Це сповідь молодця, що вернувся з війни з надірваним тілом і зломаною душею і не вірить, що жертва з крови та ідеалів складена ним і сотнями тисяч його товаришів — доцільна. Єдине цінне, що було на війні — ланцюг дружнього братерства товаришів недолі зїдає день за днем ржа буденщини. В окопах було болото та випари трупів — гниль матерії; в післявоєнній атмосфері — гниль духова; вона душить іще сильніше, тому, що ворогами стають не невідомі люди, перемінені насильно в автомати, а власні земляки, інколи навіть вчорашні други.

Підчас усієї лектури Ремарка ні на хвилину не приходить думка „песимізм". Перехід від особистих переживань до загального світогляду, складний процес; це сполука вражливости темпераменту та інтеліґенції; можна вернутися з пятилітньої різні ідеалістом, а песимістом із світа мягких подушок і книжок зі золоченими берегами. А проте Ремарк, без огляду на почування осоружности, яку полишають нам деякі його сторінки, каже нам про ненависть, глупоту та ненажерність тих людей із таким чутливим серцем, що не почуваємо себе самотними на світі і не зневірюємося в ньому.

Мистецьким психольоґічним малюнком є в книжці Ремарка психічний процес людей, що со-ками тужать за ріднею, теплим ліжком, виглядом найбуденішого предмету полишеного в хаті, як вони разом з усією ненавистю до війни привозять зі собою до дому почування братерської солідарности. Люди ріжних кляс, ріжних професій, ріжної освіти та ріжних темпераментів почувають себе найближчими в світі тому, що роками заглядали смерти в очі і в хвилинах боротьби за життя забували про все інше, крім обовязку боронити життя своїх товаришів зброї.

Це була солідарність крови й однострою. Поворот до давнього життя зміняє все те одною зміною — однострою. Найміцніші звязки спільно пережитих літ рвуться як старе лахміття під натиском нових потреб — боротьби за хліб і за суспільне становище.

„Те, чого не доконала смерть — вдається життю: воно розділяє нас".

Війна навчила людей занадто наївної віри в доцільність безпосереднього фізичного реаґування на чужі вчинки; мир учить вояків недовіря до слів, ненависти до невпинної пустомельщини чесних, короткозорих, маленьких громадян.

У цьому траґедія тисячів, що пішли на війну молодиками й вернулися старцями: вони не належать ні до теперішности, ні до будуччини. „Є ситуації без виходу — як каже славний французький афоризм — але нема таких, з яких не можна би вийти з честю". Таким виходом уважає Ремарк — працю по змозі сил і обставин. Останній акорд його книжки має несподівану бадьорість. Це неначе би несподіванка для тих, що докоряли йому песимізмом.

„Поворітьма" навіть живіше в акції, ніж „На Заході без змін", поетичніше. Та ясно, що воно не матиме вже відгомону першої книжки. Письменник, якого хвиля викинула несподівано на високий шпиль, не має повороту. Це наче ситуація без виходу. Ремарк умів вийти із неї з честю.

— —о——

стягарих податків, уживав на ріжні шахрайські свинства, як нпр. виборчі махінації".

Розправі проводив през. Скоровонський, як вотанти засідали судді Курчак і Стафінський, обвинувачував прокуратор Зельонка, боронили адвокати: д-р Витвицький з Дрогобича і д-р Рогуцький із Самбора.

Акт обвинувачення опирався на зізнаннях усього двох свідків: постерункового Салі і б. польського легіонера, мужа властительки більшої посілости в Урожі, Павліковського. Ні один з тих свідків на розправі не вмів переказати змісту промови п. Максимовича. Щойно на запити предсідника трибуналу постерунковий потверджував махінально кожне питання щодо злочину головної зради. Зате — річ замітна — ані у свому донесенні той-же постерунковий, який був висланий на віче полицією і всяке „злочинне" слово собі точно нотував, ані у своїх зізнаннях на розправі не ствердив, щоби п. Максимович ужив слів, які закидував йому прокуратор щодо злочину з § 65. к. з. Свідок Павліковський теж не умів подати бодай приблизно змісту інкримінованої промови, а тільки потакував ставленим питанням і не потвердив при тому змісту обвинувачення з § 65. к. з., тільки зізнав, немовто п. Максимович висловився про польський уряд, що він „перевів парляментарні вибори в шахрайський спосіб".

Виїмково інтелігентно, розумно і льогічно зложив свої зізнання парох Урожа о. Городиський, який проводив на згаданім вічу дня 8. липня 1928 р. Він, 50-літній священик, слуханий під присягою, переказав дуже точно зміст промови п. Максимовича і заперечив з усією рішучістю, щоби п. Максимович висловився бодай одним словом так, як це подав акт обвинувачення, або щоби взагалі висловився в якийнебудь обидливий, каригідний спосіб про польську державу, польський нарід або уряд. Зізнання о. Городиського зробили помітне враження на суд і навіть на прокуратора, який не вмів відмовити їм поваги і повної віри.

Таксамо як о. Городиський зізнало ще сімох свідків, покликаних обороною, а саме пятьох місцевих селян та двох громадян з Борислава, які всі були на вічу, весь час прислухувалися виводам п. Максимовича і які всі, слухані під присягою, виключили, немов би п. Максимович ужив якогонебудь зі слів, наведених в акті обвинувачення, або щоби взагалі своєю промовою допустився якогонебудь каригідного вчинку.

Після покінчення доказового процесу трибунал поставив суддям присяглим два питання: одно, чи п. Мкасимович допустився головної зради з § 58 к. з., а друге, чи він допустився рівнож злочину забурення публичного спокою з § 65 к. з. На внесення д-ра Рогуцького трибунал поставив суддям присяглим два питання евентуальні з § 300 (підбурювання проти уряду) і з § 302 к. з. (підбурювання проти іншої нації).

Після промови прокуратора промовляв спершу д-р Рогуцький, а потім д-р Витвицький. На репліку прокуратора відповідав кінцевим виводом д-р Витвицький.

По довшій нараді судді присяглі заперечили оба питання щодо злочинів з § 58. і 65. к. з., а потвердили 8-ма голосами оба питання щодо провини з § 300. і 302. к. з. На основі того вердикту трибунал засудив п. Антона Максимовича на кару строгого арешту протягом 3 місяців, вчисляючи йому до тої кари два місяці відбутої слідчої вязниці, при чому решту кари завісив йому на час трьох років.

Політичне вбивство в центрі Львова.

Труп українця біля ринку.

Дня 16. ц. м. в год. 8 рано по Львові пролетіла блискавкою вістка, що на вул. Ґродзіцьких коло першої камениці від ринку невідомий молодий українець застрілив другого українця. Співробітник „Діла" поспішив зараз на місце випадку. Вулиця Ґродзіцьких вже була окружена кордоном поліції, що спиняла маси публики, яка з цікавости облягала ці місця з двох боків. Нашому співробітникові вдалося разом з інш. журналістами перейти через кордон поліції і його очам явилась така картина: На сходах до першого дому від ринку лежав учень VIII. кляси у Львові Евген Бережницький із простріленими двома кулями грудьми, окривавлений, уже мертвий. Поцілений двома кулями в груди Бережницький упав горілиць на сходи головою до дверей так, що його ноги лежали на хіднику, і в одну мить сконав.

Далі виявилось, що справа представлялася так: перед осьмою годиною Евген Бережницький ішов з товаришем Дмитром Кордисом та ще з трьома товаришами, з якими мешкав при вул. Вірменській на ринок. При вул. Ґродзіцьких до нього приступив невідомий чоловік і стрілявши двічи з револьвера з дуже близького віддалення йому в плечі, поклав його трупом.

Після того вбивник утікав Домініканською вулицею в напрямі Валів, кількох прохожих кинулось його ловити.

Утікаючий вбивник стрілив ще кілька раз і ранив у руку робітника Слівінського, який заступав йому дорогу. Аж коли утікаючий вистрілив усі кулі, його зловили робітники і постерунковий. Вбивник віддав револьвер і заявив сам: „Відмовляю всяких зізнань! Не скажу як називаюся! Я українець! Убив я провокатора!"

Його відвезли до арешту, де ведеться перше переслухання. Поліція переконана, що вбиство має політичний характер і стоїть у звязку з зізнаннями Евгена Бережницького в процесі УВО.

Забава в „ревеляції".

Ендецький „Курер Львовскі" з 16. ц. м. приніс „сензаційну" вістку під справжнім „ревеляційним" наголовком: „Нові санаційно-ундівські конференції". В домі одного поважного українського діяча відбулася, мовляв, „політична конференція з участю ряду політиків ББ. і УНДО. М. і. на цій „конференції" мали бути й посли М. Галушинський та О. Луцький, — цей останній, як референт. У цій вістці читаємо буквально таке:

„Вчорашня конференція доказує, що не вважаючи на заперечення і „пояснення" ББ. „угодові" переговори з українцями тріва-ють далі. Як відомо, ББ. веде їх у звязку з наближенням женевської сесії Ради Ліґи Націй в осені ц. р., на якій будуть розглядатися українські скарги в справі „пацифікації". Не треба додавати, що конференції ББ. з УНДО є ведені без відома й супереч волі польського громадянства...

Однак не підлягає сумнівові, що санація змагає до угоди за ціну — як оповідають (?!) — кільканацяти добрих посад деяким рускім політикам (?!).

У звязку з тими „ревеляціями" сьогоднішне „Слово Польске" пише під наголовком: „Брехні „Курєра Львовского" „Про здогадні конференції ББ. з українцями".

„У вчорашньому числі „Кур. Льв." появилася нотатка про нові конференції Безп. Бльоку з українцями. Ми призвичаєні до того, що ендецький орґан і його публіцисти послуговуються брехнею і фальшом, постійно непокоючи видуманими інформаціями громадську опінію. Є це постійна система того ендецького орґану. Вчора у брехні посунувся так далеко, що пише про конференцію Безп. Бльоку, якої зовсім не було. Подає назвиська осіб, які брали участь у цій здогадній конференції, подаючи навіть місце зборів, коли тимчасом ряд названих осіб не находився зовсім у Львові. І так посол д-р Здзіслав Стронський цілу неділю перевів поза Львовом, так само віцепрезидент Іжик і радний Тенчаровський. Якщо всі відомости є такі віродостойні, як вчорашня про укра-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 18. ЧЕРВНЯ 1931.

ГАВРИЇЛ КОСТЕЛЬНИК.

Модні й немодні рими.

I.

ПОЕТИЧНІ ПРИКРАСИ.

„Все йде, все минає"... Навіть на рими змінилася мода! Тай то аж так, що немодні рими, які були добрими тому 20—30 років, тепер декого й до пасії доводять, а деяких молодих поетів так відстрашують, що вони, втікаючи від немодних рим, аж ноги ломлять — якби свої власні, а то „ноги" мови й поезії!

Оцінити як слід, функцію рим у поезії, їх модність і немодність, годі без попереднього зрозуміння поетичних прикрас загалом. Отже кілька слів про ті прикраси.

Поезія тим ріжниться від прози, що має *захоплювати*, а проза тільки *переконувати, повчати*. Власне прикраси є тим елементом, котрий нас у поезії захоплює (т. зн. ділає на чуття, фантазію, а через це й на волю). Всі поетичні прикраси є свого роду *ритмікою*. Так загально поняту ритміку можна би здефініювати як *однородність і ріжнородність у гармонійному русі*. Повторювання одного елементу нудить і томить. Коли ж один елемент гармонійно чергується з другим, так це робить приємність нашому почуванню.

Поетичні прикраси можна поділити на *внутрішні й зовнішні*. Всі внутрішні можна би обняти одною назвою: *ритміка думок та образів*. Зовнішні діляться на *ритміку акцентів*. (Це властивий ритм або метр) тай *ритміку звуків* (це рими).

При читанні написаної поезії ділає також *візуальна ритміка*, яку витворює уклад і розклад рядків, строф і т. ін.

Основну, просто необхідну, прикрасу поезії творить ритміка думок та образів. Належать сюди всі т. зв. *тропи й фіґури* (метафора, синегдоха, плеонязм, антитеза, реторичні питання — тощо). Цього роду прикраси *входять у сам зміст поезії* — власне тому вони основні й необхідні. А тому вони й *найстарші*.

Стара еврейська поезія не знала інших поетичних прикрас, як тільки ритміку думок та образів. Одна з фіґур вибилася тут на обовязкову, а саме *паралелізм*.

Кожна головна думка повторювалася, висказана іншими словами (подекуди паралелізм перекидувався в антитезу). Ця типова ритміка думок сповняла ту функцію, яку в нас сповняє мерт і рима: розподіляла зміст поезії на окремі рядки. Наприклад:

Серце чисте вчини в мені, Боже, і духа правого обнови в нутрі мойому (пс. 50).

Тим способом написані всі поетичні книги Ст. Завіту.

У старинних греків обовязковим був поетичний метр — *правильне чергування акцентів*, яке розподіляло поезію на окремі рядки. Властиво в греків поетичний метр приноровлювався не до акцентів слів, але до їх *довгих* звуків. Пішло це імовірно відти, що спершу греки тільки співали, співаючи рецитували свої пісні, а при співі довгі звуки слів, які в грецькій мові сильно вирізнювалися (як нпр. і в сербсько-хорватській мові), дають важнішу опору для голосового удару, ніж властиві акценти. Цілу поетичну апаратуру від греків перейняли римляни.

Рима зявилася в латинській літературі щойно десь із початком середньовіччя. А від VIII. в. стала вона обовязковою у поезії, писаній латинською мовою. Відти передісталася рима до романських і ґерманських поезій.

У нас „Слово о полку Ігоревім" (XII. в.) ще не знає рими.

Отже рими пізно зявилися в поезії. Старинні народи його не знали, а які безсмертні поетичні твори нам лишили! Рима є найштучнішою, вишуканою поетичною прикрасою. З усіх поетичних прикрас вона найдальше стоїть від змісту поезії.

II.

МОДА НА РИМИ.

Не може бути суперечки про те, що рими повинні бути *природними*, як для даної мови, так для психіки поезії взагалі. Тим хочу головно те сказати, що рими не повинні бути *тягарем* для вокальної конструкції тай синтакси даної мови, а так само не повинні вони бути тягарем, Прокрустовим ліжком для психіки поезії.

Є мови, як нпр. наша, польська, німецька, італійська, сербська, де *чисті* рими легко вдаються, а є й такі мови, як нпр. мадярська, де дуже тяжко доводиться призбирати досить чистих і взагалі правильних рим. Мадярська мова кожне слово акцентує на першому складі, а її слова звичайно довгі. Тому тут дуже тяжко оперувати поетові правильними римами, а треба вдоволятися римами й без одномірности акцентів, як нпр. *жити — висіти*. Тай на диво, мадярська мова, хоч така багата вокалами, як ніодна европейська мова, шелестівки має такі розкинені, що чисті рими в ній є рідкістю. Тому мадярська поезія вдоволяється нечистими римами, як нпр. перше — серце.

З подібного приводу ввів я в бачванському діялекті алітераційні рими. Слів у тому діялекті небагато, а чисті іменникові рими дуже рідкі.

В сербській мові, як і в польській, акцент ніколи не може стояти на кінцевому складі слова, наслідком чого т. зв. мужеські рими (престіл бжіл) тут є тяжким завданням.

В нашій мові найлекшими є дієслівні рими. Наші народні думи переважно ними й користуються: ходити — робити — жити, зачували — скликали — знали... Куди тяжчими в нашій мові є іменникові рими (нпр. ниви — гриви). Очевидно, користуватися переважно дієслівними римами — це дешевизна, дозволена студентам, що беруться писати поезії. *Одначе проскрибувати дієслівні рими взагалі — це зовсім інша справа.*

В останнім десятилітті під впливом придніпрянських поетів витворилася у нас мода на *вишукані* рими: рими з трьома складами (нпр. ниви — переливами), рідкі іменникові рими, певчисті алітераційні рими (нпр. ластівку — іздалеку, спить — піт, ніч — меч). Тай взагалі вишукана гра акцентовим ритмом і звуками слів стала „поетичним імперативом".

Декоративний поетичний елемент узяв желязну у руки — очевидно на шкоду змісту. Спробуйте заналізувати славний вірш Тичини „*Арфами, арфами*", який може послужити як гідний репрезентант тієї новітньої „декоративної" поетичної

їнську конференцію, то можемо висловити співчуття нещасній жмінці читачів „Курєра Львовского“, яких славетний ендецький орган старається дурманити подібними вірними відомостями“.

Здається, що не можна найти кращого опрокинення ендецьких „ревеляцій“: адже це офіціяльний орган львівських бебеків заявляє, що ніякої „конференції“ ніхто з українців з бебеками не провадив!

Коли ще додамо до цього, що отримали ми запевнення і від посла М. Галущинського і від посла О. Луцького, що в ніякому приватному домі в ніякій конференції участи не брали — будемо мати повний образ вартости курєркових ревеляцій.

—o—

З життя наших установ.

Докінчення Загальних Зборів Т-ва Прихильників Освіти.

В понеділок 15. ц. м. в салі „Української Бесіди“ продовжалися перервані Загальні Збори Т-ва Прихильників Освіти. Хід їх був тим разом наскрізь спокійний і до жадних екцесів, як того дехто побоювався, не прийшло. На Зборах явилося понад 100 членів, з того ок. 60 студентів.

Збори отворив у заступстві неприсутного голови през. Децикевича заступник голови Т-ва, д-р Вол. Старосольський, який і проводив. Перед приступленням до перерваної дискусії Збори вибрали на предложення д-ра Ст. Шухевича комісію-матку, яка мала намітити кандидата на голову Т-ва, членів і заступників Виділу та членів Ревізійної Комісії і Мирового Суду. До комісії-матки увійшли: К. Малицька, о. Кучабський і д-р Ігор Федів від старших та пп. М. Колодзінський і М. Дужий від студентів.

В часі, коли комісія-матка пішла на наради, відбувалася широка дискусія, в якій промовляли на тему подій, що мали місце на попередніх Зборах і витвореного ними положення, спершу члени-студенти, а потім і кількох громадян(ок), м. ін. п-і Павликовська, д-р Стахів, д-р Зубик, п-і Малицька і п-і Тишинська та предсідник Зборів д-р Старосольський. Дискусія, що почалася точно в год. 6., закінчилася щойно в год. 8.30, так, що якась частина учасників з уваги на спізнену пору вийшла з салі.

Після тої дискусії Збори ухвалили одноголосно абсолюторію уступаючому Виділові. Потім приняли резиґнацію тих членів Виділу, що їх зголосили при кінці попередніх Зборів і приступили — знову по довшій дискусії — до вибору нового Виділу, при чому вибір голови переведено картками. На 86 голосуючих було 55 карток за през. Децикевичем, 5 за през. Каратницьким, 3 за д-ром Шучевичем, 1 за д-ром Старосольським, 1 неважна, а 21 карток віддано білих. Вибір головою Т-ва през. В. Децикевича приняли Збори гучними оплесками.

Зчерги переведено вибір Виділу, до якого увійшли: д-р Вол. Старосольський, д-р Іван Ґижа, д-р Любомир Макарушка, Ірена Макух-Павликовська, Константина Малицька, о. д-р Стефан Конрад, Богдан Кравців, Орест Гладкий, Богдан Дороцький і Михайло Колодзінський. Заступники: д-р Іван Німчук, д-р Ігор Федів, мґр. Евген Пеленський, Іван Сташків та Іван Семенів. Ревізійна Комісія: дир. Мирон Гаврисевич, дир. Ярослав Колтунюк, Атаназій Фіґоль; заступники: д-р Мирон Коновалець, ред. Василь Левицький і Степан Ґела. Мировий Суд: інж. Юліян Мудрак, д-р Тит Бурачинський, Юрій Старосольський; заступники: д-р Кость Паньківський, Евген Перфецький і Ярослав Макарушка.

При внесках і запитах Збори приняли м. ін. внесення інж. Мудрака, щоби Т-во Прихильників Освіти позбирало всі давні довжні скрипти ріжних студентських допомогових установ та старалося якнайскорше ті довги постягати. Після ухвалення кількох дезидератів до новавибраного Виділу замкнув Збори д-р В. Старосольський, що при цій нагоді кинув у своїй промові кілька цінних думок на теми, порушені в дискусії, зокремаж на справу участи студентства в політичному житті.

—o—

творчости, а переконаєтеся, що він без змісту. Подібно й інші вірші Тичини, де декорація бере верх (нпр. поезія „Хтось гладив ниви, все гладив ниви“). Сильні змістом саме ті вірші Тичини, де він не цурається дієслівних римів, як нпр. „Дума про трьох Вітрів“, „Скорбна Мати“, з якої наводжу строфку з дієслівною римою:

Не місяць і не зорі,
І днїти мов не днїло.
Як страшно!... — людське серце
До краю обідніло.

Яка тут простота, яка природна синтакса, а яка сила змісту в тих кількох словах!

А тепер наведу уривок з вірша іншого автора:

Справдиться най речене Слово:
Впаде на землю морок років...
Вкриваючи поля мов сарана,
Прийдуть на землю лжепророки,
Зі Сходу аж на Захід
Земні грудки у кріваві прути
Потеребить борона...

(Борис Гомзин.)

Приходить тут пять дієслів, а всі вони — проти духа синтакси нашої мови — впаковані „пар форс“ на початок рядків, щоби — борони, Боже! — не римувати дієслів! *Наша мова любить класти присудок по підметі, тому вона любить дієслово на кінці вірша, отже послідовно наша мова любить дієслівні рими.* Чи не краще було би сказати:

„Хай речене Слово справдиться“?

Свідомо оминати в поезії дієслівних рим це так, як викручувати ніжки китайським жінкам. Ґраціозного танку — думаю — такі ніжки не виведуть.

Великі поетичні твори нині не родяться. Такий — на жаль — дух часу. Панує „декораційна школа“. Але пропаґувати відразу до дієслівних рим — це, думаю, й для тієї школи такий тісний корсет, що ніяк буде дихати їй.

Молоді поети повинні памятати, що рима — це лише зверхня прикраса для поезії та що „vestis non facit monachum“ (одежа не робить чоловіка черцем).

ОСТАННІ ВІСТИ

ПІСЛЯ ВБИВСТВА НА ВУЛ. ГРОДЗІЦЬКИХ.

Польські джерела повідомляють: Вбитий Евген Бережницький, це син народнього вчителя з Підкаменя (пов. Броди).

Вбивник, на питання, як називається, сказав, що називається Василь Іренко, має 19 літ, що був у Катеринославі, що від 11 літ живе в Польщі, не має заняття й жив у ріжних місцевостях. Та — як твердять згадані джерела — назвище Іренко придумане — бо, виявилося, що вбивник дійсно називається **Іван Мицик,** має 19 літ, жив при родині в Синевідську Вижнім. Два місяці тому здав матуру у Львові в філії Академічної ґімназії. Іван Мицик, це брат Романа Мицика, який 6. березня 1929 на спілку зі студ. Яр. Любовичем і Полею Бронфман виконали замах на грошового листаря при вул. Городецькій у Львові. Любович після невдалого нападу застрілився, а Романа Мицика засудив наглий суд на 7 літ тюрми і тепер він відсиджує цю кару.

Виконавець вчорашнього вбивства **признався вкінці, що називається Іван Мицик, а Іренко прибрав собі як псевдонім,** бо так називався один із його професорів і дівчина, яку любить, називається Ірена. Як член УВО дістав приказ вбити Бережницького, якого УВО підозрівала, що є провокатором. Мала теж докази, що їздив у якихсь політ. справах у Варшаву. Тому Мицик услухав приказу УВО та нічю з понеділка на вівторок приїхав до Львова. Мав адресу Бережницького, тому ждав на нього під брамою, а коли впевнився з фотографії, що має справді перед собою Бережницького, вбив його. Револьвер дістав у понеділок рано, з тим, що приказ має виконати до 24 год.

Зачувати, що поліція, йдучи за дотепер. вислідами слідства, має декого арештувати.

П. Тимус, господиня, що в неї жив Бережницький, зізнала — як подають польські джерела — що Бережницький просив її, щоби збудила його в 5. год. рано, бо ще хоче собі повторити до іспиту. Вона встала, як звичайно, в 5. год., та дуже счудувалася, коли побачила, що годинник показує год. 7.30. Збудила Бережницького, він пустився до школи без сніданку, та зараз вернувся і сказав, що це щойно год. 5.35 та що хтось їй перекрутив вказівки на годиннику. Бережницький поснідав, учився, а в год. 7.30 пішов до школи. Кілька хвиль пізніше прийшов співльокатор Кордис і сказав: „Пані, Ґенка вбили“. „Хто?“ „Не знаю, йду до школи“.

Поліція переслухала двічи Кордиса. Він заперечує якунебудь співучасть у вбивстві. Що не рятував товариша, як той впав, а побіг до господині, каже, що зробив це відрухово.

ДИМІСІЯ АВСТРІЙСЬКОГО УРЯДУ.

Кабінет Ендерса подався до димісії, тому, що дві партії держ. більшости: великонімці й сел. союз не згодилися на поширення держ. ґарантії для закорд. кредитів, даних Кредітанштальтові в сумі 90 міл. шилінґів.

НОВИНКИ

† **В останній хвилі одержали ми сумну телеґрафічну вістку, що дня 14. червня ц. р. помер у санаторії Вінервальд після затяжної недуги відомий український діяч, історик і публіцист**

Вячеслав Липинський

Подаючи зі смутком цю звістку до відома українському громадянству — вшануємо память Покійного незлим тихим словом у завтрішньому числі „Діла“.

— **„Курерок“ краківський і „Курерок“ львівський.** Ендецький „Курер Львовскі“ образився, що ми порівнали його з санаційним „Курерком“ краківським. „Все має свої границі“ обурюється благородний носій ендецьких смутків і радощів. „Заки редакція заскаржить „Діло“ за важку образу, дозволю собі виснути — у відплаті — такий здогад: „Чи може „Діло“ не є філією „Ґазети Польскої“ і чи редактори „Діла“ не стояли на чолі виправи, яка уладжувала пацифікацію? Автор „Гоцків-кльоцків“ є переконаний, що йому вдався дотеп: може ще й засміявся, не чекаючи, поки зарегочуться його редакційні товариші з львівського „Курерка“. А проте погроза судової скарги „за важку образу“ таки не змінює нашого погляду: що льв. „Курерок“ та „Курерок“ краківський є подібні один до другого, як близнюки, що частенько й відріжнити їх годі. Коли нас за повторення цієї „образи“ львівський „Курерок“ заскаржить, переведемо на розправі доказ правди: дамо суддям та покликаним „знавцям“ прочитати цілу низку вирізок з обох тих шановних ґазеток і попросимо відгадувати, що в якому з тих було видруковане. Наприклад та самісінька нотатка, в якій є уступ про „образу“: „У нашому коханому польському Великому Театрі відбулася гайдамацька академія на честь митрополита Шептицького. Приємна справа.“ Мала нотатка в „Курєрі Льв.“ (просимо замінити: в „Ілюстр. Курєрі Цодз.“ — прим. Ред.) про цю провокацію, викликала в „Ділі“ пароксизм фурій. Ця істерична атака довела до того, що орґан сепаратистів і УВО...“ і т. д. А що? Чи пп. Рублі й Маріянки Домбровські не зеленіють з зависти, що такі квіточки не виросли на їхньому, краківсько-курєрковому, квітнику?!

— **Намагані самовбивства у Львові.** При вул. Словацького стрілив до себе 28-літній Тома Ворош, але тільки поранив себе і впинився в лічниці. — Коло вул. Ґроховської скочила під поїзд служниця Стефанія Дойківна. Поїзд відрізав їй ноги, після чого в непритомнім стані її відвезли до лічниці, де вона прийшла до притомности і сказала, що хотіла вмерти, бо наречений виманив від неї 600 золотих і втік.

— **Потонули два учні.** До Галича приїхала прогулька учнів 5 кл. II. ґімназії зі Станиславова під проводом о. Шведа. Підчас купелі потонув уч. Ліпінський та Мансбавер, який його рятував.

— **Дивний розпорядок.** Від тернопільського воєвідства дістаємо таке спростування: „Тернопіль 15. червня 1931. Ч. Б. Н. 2246/31. До Редакції „Діла“ у Львові, Ринок 10. Супроти поміщення в тамошнім часописі з 7. червня ц. р. ч. 124, стор. 4. нотатки під титулом „Дивний розпорядок“, яка імпутує старостві в Перемишлянах видання розпорядків, які не мали місця, прошу на підставі § 19. пресового закону з 17. XII. 1862. помістити в найближчім числі таке спростування: Неправдою є, що староство в Перемишлянах вислало до громадських урядів обіжник зі закликом, щоби товариства „Сокіл“ і „Луг“ взяли участь в лугових і сокільських одностроях в повітовім святі в Перемишлянах 7. червня 1931; 2) що члени тих товариств були карані тільки за те, що стояли в одностроях підчас великодних свят при Божім Гробі. Натомість правдою є, що 7. червня в Перемишлянах відбулася тільки вистава народнього промислу і експонатів призначених на рільничу та реґіональну виставу в Тернополі; 3) що в цій виставі взяло участь населення без огляду на національність, рівночасно виступаючи в місцевих народніх строях, а не в одностроях; 4) що староство в Перемишлянах укарало членів розвязаного товариства „Сокіл“ в Якторові за ношення одностроїв без дозволу влади всупереч постановам розпорядку міністра внутрішніх справ з дня 26. II. 1917 року (Д. П. П. Ч. 79). За воєводу **Жиборський,** начальник виділу.

— **Град вагою по фунтові.** В околицях Самари впав град, якого кулі доходили до 400 ґр. ваги. Заподіяв великі шкоди в садах, полях і чередах овець. Кільканацять людей було ранених.

— **Після страшної катастрофи коло берегів Бретанії.** Як відомо, 12. ц. м. коло півночі затонув пасажирський корабель. Останні відомости говорять ось що: На цім кораблі були самі туристи. Катастрофу спричинила страшна буря

Перший удар циклону перехилив корабель зовсім, але корабель довго боровся серед хвиль і знов прийшов до рівноваги. Другий удар циклону перевернув корабель, і він пішов разом з пасажирами на дно. На потапаючім кораблі були жахливі сцени: Частина пасажирів скакала в море, частина розпучливо трималася цього кутка корабля, який сторчав понад хвилями і затонув найпізніше. Рятункові човни встигли урятувати заледви кілька осіб, і то як би були ще хвилину спізнилися, то всі затонули би, бо урятованих опускали вже сили і вони не могли далі плавати по розбурханім морі. Один потапаючий довго старався урятувати свою жінку і дитину, благав помочі, але заки встиг доплисти до човна, потонув з жінкою і дитиною. Обчисляють, що потонуло 380 осіб.

— **Вбили директора школи в Олькуші.** В Олькуші в ночі напали невідомі замасковані особи на сплячого директора реміснечої школи Ковальського і застрілили його. Підозрівають, що це вчинили учні, яким цей директор „досолив" при іспитах.

— **Прогнали німця священика з Польщі.** Парох німецького костела в Новім Томишлі коло Бидгощі Матушек дістав від польської влади наказ опустити територію Польщі до 48 годин. Причини — політична агітація цього священика в костелі в користь німців.

— **Особисті вісти.** Дня 13. VI. 1931. промувався в Берні на доктора вет. медицини ветеринарний лікар Іван Лучечко родом зі Заліської Волі, син бл. п. о. Петра і Меланії зі Саноцьких.

— **Дипльомовий іспит у держ. учит. семинарії в Тернополі** зложили отсі українці: Букало Петро, Вербицький Евстахій,, Дяків Теофіль, Несторович Василь, Подільський Севастіян, Цьолко Теодор.

— **Іспит зрілости в державній гімназії утраквістичній в Бережанах** відбувся в днях 29. і 30. травня і 2. червня під проводом директора тутейшої гімназії, Едварда Райтера. Іспит зрілости зложили отсі абітурієнти: 1. Абрагамовський Зенон, 2. Баворовська Ярослава, 3. Білинський Богдан, 4. Бородайко Любомир, 5. Дурбак Роман, 6. Федечко Теодор, 7. Гарасимович Степан, 8. Костів Михайло, 10. Пінковський Богдан, 11. Рокецький Ярослав, 12. Семчишин Омелян, 13. Смулка Остап і 14. Стефанів Петро. Репробовано одного абітурієнта.

— **Іспит зрілости в українській жіночій семинарії СС. Василіянок у Дрогобичі** відбувся дня 8, 9, 10. червня. Всі учениці V. курсу (13) були допущені до устного іспиту. Репробовано 2 кандидатки.

— **Подяка.** Старшина Сокола-Батька у Львові висказує отсим подяку за щедрий дар для двох українських фірм, обі з вулиці Кордецького — то є: „Фортуна" (виріб цукорків) 400 зол. на обіцяних 100 дол. і фірми „Елегант" (виріб пасти до обуви) тимчасово 100 зол. на викуп Українського Городу у Львові т. є. на сплату решти опроцентованої ціни купна 4.200 дол. — За голову Комітету викупна Українського Городу: **Стахій Стеблецький** м. р., м-гол. Сокола-Батька.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": „Чоловік, що шукає вбивника".

Заголовок цієї фільми неясний; глядач може думати, що герой песи шукає за вбивником якоїсь особи. Тимчасом він сам хоче вмерти, але не має сміливости застрілитися, отже шукає когось, хто вмів би його професійно перенести у вічність.

Дуже дотепно схоплений момент, що глядач не знає дійсної причини безнадійного песимізму багатого молодця, що не може примиритися з життям. Не менше дотепною є обставина, що найважче людині вмерти, коли вона хоче це зробити негайно, але в вигідній, менш-більше... приємній формі.

Завязка песи оригінальна; фільма хвилює напруженими сценами, але хутко починає томити повторюючи свої вигадки. Ослаблене враження має своє джерело в дуже простім факті: режісери не витримали в реалістичнім тоні і перейшли в гротеску. Гротеска переходить у таке переборщення, наче би мала бути фарсою, а не трагічною подією. **м. р.**

З судової салі.

МИНУЛОРІЧНІ ПОДІЇ ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ У БЕРЕЖАНАХ.

Літом і осінню минулого року горіли стирти і в підгаєцькому повіті. Біля двірських стирт, на приказ з гори, громади виставляли варти. Та проте в ночі 10. вересня 1930 р. під стирти збіжа Вінцентого Подлеського на фільварку в Голгочах хтось підложив підпал. Дві стирти згоріли — одну врятовано, бо запалася пізніше, коли вже люди збіглися ратувати. З тої врятованої стирти витягнено підпал-льонт, що був з тонкотової матерії. Почалося слідство, але поліція не могла найти підпалячів. Та коли почалася пацифікаційна акція в підгаєцькому повіті і докотилася до Вербова, то пацифікаційна компанія державної поліції, що дня 22. вересня переводила пацифікацію у Вербові, розбила при ревізії в кузні Ярослава Лапчака ковальський міх і найшла там 6 льонтів, ушитих з трикотової матерії, які були ідентичні з недопаленим льонтом із урятованої стирти (того льонту не можна було вгасити, бо зітлів до кінця). Поліція твердила, що ці льонти цілком подібні до зітлілого. Арештовано Лапчака, який на поліції зізнав, що льонти ці вшив на доручення Мартина Мізерного та що льонти ці сховав у міху перед ревізією. Арештовано отже й Мартина Мізерного та ще третього, Дмитра Посунька, і всі три в часі слідства зізнали, що вони підпалили згадані стирти. На підставі дальших доходжень та на донесення поліції прокуратура при окружному суді в Бережанах виготовила проти всіх трьох акт обвинувачення такого змісту:

В роках 1929—1930, як виказали судові слідства, поширилась дуже інтенсивна діяльність Української Військової Організації. В тих роках потворено пропаґандові і боєві трійки також по селах і в тому то часі обвинувачений Мартин Мізерний звербував до тієї організації Ярослава Лапчака та Дмитра Посунька, створивши разом з ними одну боєву трійку. До Вербова приїхав незнайомий їм член тієїж організації, якийсь Вдовиченко, що відібрав від них присягу. На приказ з гори підпалили всі три дня 10. вересня 1930. стирти на фільварку в Голгочах.

І хоч, як каже акт обвинувачення, в часі дальшого слідства всі три обвинувачені відкликали свої зізнання, зложені на поліції, тому, що вимушено їх, мовляв, страшними побоями, не повірено в цей їх відклик, бо вони — як пишеться в акті обвинувачення — роблять це згідно з інструкцією УВО, проголошеною в „Сурмі", як треба поводитися в часі слідства та на поліції арештованим членам організації.

Після скінчення слідства обвинувачені внесли були до окружного суду в Бережанах прохання випустити їх за кавцією. Суд прихилився до їх прохання та вирішив випустити їх за кавцією по 10.000 зол. від кожного зокрема. Але на спротив прокуратора Апеляційний Суд у Львові ухилив це рішення й обвинувачені залишилися в тюрмі та дня 21. м. м. станули перед судом присяглих, обвинувачені у злочині головної зради в § 58 ц. 59 б. уст. І. та підпалу в банді з §§ 166, 167 а, ц. з. к. Склад трибуналу: Дисевіч — предсідник, Таданієр і Сухий — вотанти. Обвинувачував прок. Шафран, боронили д-р Володимир Бемко і д-р Михайло Західний. У складі лави присяглих — 12 поляків.

На розправі обвинувачені заперечили зміст акту обвинувачення і заявили, що всі зізнання та признання в слідстві на поліції вимушено на них побоями. Свідки прокуратури, передовсім поліціянти, заперечили, будьто би обвинувачених били. Та заприсяжені свідки оборони (Анна Стасюк, Іроним Головка, Ольга Головка, Іван Лапчак, Олекса Богуш, Данило Яений, Дмитро Катеринпяк, Дмитро Широкий, Петро Цюрпіта, Василь Вербицький) зізнали в користь обвинувачених і описували подрібно і з деталями, як поводилася поліція з обвинуваченими після арештування в селі, а потім у слідстві.

Цікаво зізнавав свідок Александер Рудніцкі, суддя з підгаєцького суду, що провадив початкові доходження проти обвинувачених у Підгайцях. Пригадує собі, що Мізерний заявив, що до вини не почувається, але він, мовляв, *забув* це запротоколувати. Щож до обв. Дмитра Посунька сказав таке: „Посунько в арештах бил помешчони вигодне. Посунько *седзял в арешце з кобетом"(!!)* Оборона дуже досадно підкреслила цю нову коедукаційну систему, заведену в підгаєцькій тюрмі.

Свідок суддя Владислав Мержвіньскі (з Підгаєць) не покликав лікаря, коли цього бажав Мізерний. „Поведзялем му, би сен звруціл до заржонду вензеня, бо то до мне не належи"...

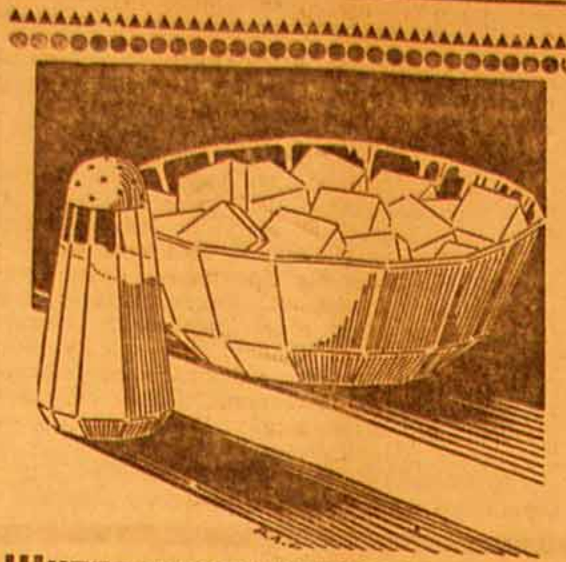
Прокуратор у своїй промові представив події з минулого року та домагався засуду.

Оборонці вказували на вимушення зізнань та на нестійність акту обвинувачення.

Лаві присяглих поставлено дотично всіх трьох обвинувачених питання в напрямі злочину головної зради та підпалу в банді. По нараді предсідник лави п. Александер Романовскі відчитав вердикт присяглих. Заперечено злочин головної зради дотично всіх трьох, признано злочин підпалу, щодо обв. Мартина Мізерного та Ярослава Лапчака (з викресленням слів „ділаючи в банді") а заперечено це питання щодо обв. Дмитра Посунька.

Трибунал видав такий присуд: *1) Мартин Мізерний — 3 роки тяжкої тюрми, 2) Ярослав Лапчак — 2 роки тяжкої тюрми.* (Обом вчислено слідчий арешт від 22. IX. 1930). *3) Дмитра Посунька звільнено від вини і кари і випущено на волю.* Обвинувачені присуд приняли.

Розправа тревала 21., 22., 23. і 25. травня ц. р. *Я.*

СПОРТ

Зі спортового руху в Дрогобичі.

В четвер, пятницю і суботу 11—13. ц. м. мали відбутися в Дрогобичі змагання в копаному мячі за мистецтво Дрогобича. До цих змагань запрошено й українське туристично-спортове товариство „Підгіря". Першого дня грали два польські клюби: Техніка і Тур з вислідом 2:0 в користь першого. Другого дня, себто в пятницю, грали знову два клюби: Підгіря і Гвязда з вислідом 3:2 на користь Підгіря. Змагання ці надто перемучили грачів Підгіря, тому що були аж дві догривки по 25 м. Перемогу перехилило Підгіря на свою користь своєю амбіцією і жертвенною грою. Гра була з обох сторін дуже гарна і часами малося враження змагань львівських А-кл. клюбів. У Підгірю заслуговує на спеціяльну увагу оборонне тріо, де оборонці Кобільник—Воробець зробили правдивий мур для противника, так, що воротар не мав просто ані одного стрілу на ворота. Поміч була також добра. На середині побачили ми старого лиса Кіцилу, котрий грав так економічно, а при тім доцільно, що зійшов з площі цілком незмучений. Милу несподіванку зробив Гавдяк на лівій помочі, котрий мав проти себе може найліпшого грача Гвязди, але спаралізував його вибіги так, що він не міг перепровадити ані одної акції. В нападі загально задоволили крім середини всі, де крила (Сисик своїм бігом, а Дорожівський тактикою) створювали багато небезпечних моментів під воротами противника. Воротами поділилися: Мисишин (1) і Сиротюк (2). Стріли були всі три гарні, підчас коли для Гвязди перший голь упав з карного, а другий з вільного. Не дуже до смаку була ця виграна Підгіря для Техніки і вона старалася за всяку ціну грати елімінаційні змагання з Підгірям зараз другого дня, себто в суботу, бо мала один день відпочинку, коли тимчасом Підгіря, змучене майже тригодинною грою в пятницю, не було всилі ставати до гри зараз в суботу. Тому Підгіря домагалося перележення змагань на неділю. Йому це обіцяно, а тимчасом Техніка вийшла в суботу пополудні на грище і відсвистала собі вальковер 3:0! Управа цеї імпрези не повідомила Підгіря про змагання в суботу, так що Техніка „по геройськи" здобула мистецтво Дрогобича і, кажуть, якусь „чашу". Підгіря повинно внести протест проти такої поведінки керманичів імпрези.

Ужгород. Русь—ЧСК (Ужгород) 2:1 (1:0).

В мин. неділю розіграла ужгородська Русь другі змагання з ужгородським ЧСК, який показався рівно сильним противником Руси і був часто в перевазі. Це були 7-і з черги змагання Руси за мистецтво Закарпатської України і Сх. Словаччини. Досі Русь стратила в цих змаганнях всього один пункт (має 13 п.) і вже нині має забезпечене перше місце в табелі мистецтв

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ

Проф. Іван Огієнко: ІСТОРІЯ ЦЕРКОВНО-СЛОВЯНСЬКОЇ МОВИ. Короткий науково-популярний нарис. Варшава. Друкарня Синодальна, 1931. Стор. 37.

Проф. Іван Огієнко: ЗАГУБЛЕНИЙ КРЕМЯНЕЦЬКИЙ СТАРОДРУК „Синод Луцький" 1638 р. Варшава. Друкарня Синодальна. 1931.

ВІЙСЬКОВЕ ЗНАННЯ. Частина І. Вступна лекція. Париж, 1931. Вид. Загального Курсу Військового Вишколу під керуванням генерал-хорунжого М. Капустянського. Зміст: Передмова, Можливости війни, Аналіз модерної війни, Мобілізація держави, Методи воєнного досліду. Замовляти можна на адресу: **M. Kapustiansky, Paris XVI, 4 villa Longschamps.**

КАТАЛЬОГ V. ВИСТАВКИ. Український Мистецький Гурток „Спокій". Варшава, червень 1931. З численними ілюстраціями.

ЖУРНАЛИ.

ВОГНІ. Часопис для української молоді. Рік І. Червень—липень, 1931. Зміст: В. Стефаник: Зі збірки „Земля"; Л. Мосендз: Микола і Касіян; М. Тураш: Побіда; Е. Маланюк: Спогад; В. Лебедова: Ікар; інж. Крохмалюк: Безмоторове літання; І. Сітницька: Вчися плавати; д-р Шульте: Дай доказ своєї інтелігенції; Остмар: Дещо про гимн; С. Конрад: Ювилей Русової; В. И. Джордж: Верх над собою; С. Сміlес: Власна поміч; Е. Ю. Пеленський: Побут сільської дітвори; д-р Щуровський: Дещо про сон. — З друкарні „Діла", Львів, Ринок 10.

НОВІ ШЛЯХИ. Ч. 6. 1931. За червень. З друкарні Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові.

ВІСТИ З ЛУГУ, письмо присвячене луговим і січовим справам, просвіті й науці. Львів, червень 1931. Ч. 5. Рік VI. Адреса редакції: Львів, вул. Коперника 5. З друкарні „Неділі".

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ, місячник. Львів, травень—червень 1931. Ч. 5—6.

ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО, літературно-політичний двотижневик, Прага, 10. червня 1931. Ч. 8.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНЖЕНЕР. Орган Союзу Організації інженерів українців на еміграції. Ч. 1. Подебради, ЧСР. Адреса: **„Ukrainskyj Inžener", Podebrady, Hotel Central, C. S. R.**

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 11. червня 1931 р.: масло десерове пріма 5·10 зол.; масло експортове пріма 5·20 зол.; літра молока ... сот.; літра сметани 1·20 зол.; копа яєць 5·10 зол.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Середа, 17. червня, година 7·30 веч. „Хоробрий вояк Швейк".
Четвер, 18. червня, година 7.30 веч. „Як стати багатим і щасливим".

Театр Різнородностей (в Нар. Домі):
Від 17. до 23. ц. м. театр замкнений.

Малий Міський Театр:
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Роскішна дівчина" (Анні Ондра) і додатки.
КАСІНО: Звукова фільма „Чорт океанів".
КОЛЬОСЕИ: Нечинне.
ЛЕВ: „Іванко музика" та звукові додатки.
МАРУСЕНЬКА: Звукові фільми „Небезпечний рай", „Пригоди в хмарах".
ОАЗА: Звукова фільма „Христина" (Джанет Гейнор).
ПАЛЯС: „Підводне човно С. 13".
ПАН: Звукова фільма „Сема заповідь" (Дж. Гейнор).
ПАСАЖ: „Бич права" (Собака Кльондайк) і додатки.
ПРОМІНЬ: „Залізна маска" (Фербенкс).
ФАТАМОРГАНА: „Жар кохання" (Грета Гарбо).
ХИМЕРА: „Шукаю чоловіка і маю гроші". Звуковий додаток.
СТИЛЕВЕ: „Чортиця з Тріполісу" та Бастер Кітон.
УТІХА: „Любовний шепіт ночі", Гут Гібсон як бандит під маскою.

Забери радіо на літнисько — будеш мати столицю близько
DETEFON
універсальний детекторовий відбірник, затверджений через Польське Радіо.
ВІДБІРНИК, СЛУХАВКА, зовнішня АНТЕНА коштує лише **39** зол. з пересилкою.
ПОЛЬСЬКЕ РАДІО, ВИДІЛ „ДЕТЕФОН"
Варшава, Зельна 30 і
розголосна у Львові, Баторія 6.

Програма радіо.

Середа, 17. червня 1931.

Варшава (1411,8) 16·00 Програма для дітей. **Вильно** (368,1) 12·05 Російська музика. **Льондон** (356,3) 12·45 Радіо-оркестра. **Берлін** (419) 18·00 Соната Бетовена, грає Ернст Тох. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 13·05 Концерт. **Відень** (516,4) 11·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·00 Віденські пісні. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** 16·30 Концерт.

Четвер 18. червня 1931.

Варшава (1411,8) 12·10 Музика. **Вильно** (368,1) 18·00 Концерт. **Льондон** (356,3) 18·40 Концерт. **Берлін** (419) 16·30 Солісти. **Рим** (441,2) 17·00 Солісти. **Брукселя** (508,5) 17·00 Музика. **Відень** (516,4) 12·00 Легкий концерт. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Париж** (1724,1) 13·45 Музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 17. червня 1931.

12·10, 15·10, 17·10, Грамофон. 13·10 Метеорольог. комунікат. 14·50 Господарський комунікат. 15·30 Скринька для наймолодших. 16·00 Програма для дітей. 16·50 Відчит. 17·35 Відчит. 18·00 Концерт. 19·00 Всячина. 19·20 Рільнича скринька й біржа. 19·35 Прес. рад. денник. 19·50 Опера. 22·30 Фейлетон. 22·45 Хор ревелєрсів Ерінга. 23·20 Музика.

Четвер 18. червня 1931.

12·10, 15·10, 15·45, 19·20 Грамофон, 13·10 Метеор. комунікат, 14·50 Господарський комунікат, 15·25, 16·50 Відчит, 17·35 „Боротьба зі старістю" (відч.), 18.00 Концерт, 10·35 „Образки з польської Каліфорнії (відч.), 20·15 Трансмісія із Варшави, 21·30 Авдиція, 22·20 Пісні й арії, 22·50 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.
Вигода:
17. VI. „Паяцик".
18. VI. „Життя Парижа".
З Вигоди вступить театр переїздом на кілька днів до Велдіжа, Рожнятова Брошнева і Калуша, а в половині липня загостить до Ворохти, звідки виїздити буде на менчі літниська, як Татарів, Микуличин і ін. У літнім сезоні цього року задумує адміністрація театру завитати також до Косова, Кут і Заліщик. 1873 3—?

Вписи до приватної фахової школи середнього типу С. С. Василіянок у Львові на І. курс відбуватимуться в днях 25, 26. і 27. червня ц. р. в управі школи С. С. Василіянок у Львові при вул. Длугоша 17. 2231 3—3

Торговельна Школа Т-ва „Просвіта" у Львові вул. Корнякта ч. 1. приймає кожного дня до полудня ВПИСИ: 1) на **трирічну науку** — для хлопців і дівчат, що покінчили 7-кляс всенародньої, або 3 кляси середньої школи; 2) на **однорічний курс** — для абсольвентів (ок) 6 кляс середньої школи; 3) на **курс для абітурієнтів** — для матуристів (ок) середньої школи; 4) на **дворічну науку в Економічно-кооперативному Інституті**, з тим, що на перший рік буде прийматися **абітурієнтів** (ок) середніх шкіл, на другий абсольвентів (-ток) **курсу для абітурієнтів** 2255 2—5

З днем 21. червня ц. р. почнице виходити в Станиславові безпартійний тижневий часопис п. з. **„УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ"** присвячений справам політичним, культурно-освітним, господарським й суспільним Покуття, Підгіря та Поділля. — Передплата до кінця року виносить зол. 4—, чвертьрічно зол. 2—, місячно зол. 0·70. Поодиноке число коштує 20 сот. — Виходить під неділю. Замовлення, листи та передплату висилати на адресу: **Ред. і Адм. „Українське Життя", Станиславів, вул. Голуховського ч. 17.** 2—5

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКАРСЬКО - ЮВІЛЄРСЬКІ роботи виконує найдбайливіше — Домбровскі і Розважевскі — Львів, Академічна 2. ГОДИННИКИ, БІЖУТЕРІЯ, СРІБЛО. — Великий вибір. Дешево. Догідні умови. 1447 18—?

ШЕНКЛІВНА. Пекарська 44. Курс до практичного учительського іспиту від 16. липня ц. р. Понад 1500 апробованих. 2234 3—14

НАУКА, переписування і помножування письм на машинах. — ЮЛІЯН ЛОМАГА — Львів — Валова 11. 2162 5—10

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продаю за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1538

КОСІВ к. КОЛОМИЇ. Пансіон п. Евгенії Лукашевської поручає соняшні покої з першорядним удержанням. Ціни знижені. 2076 8—10

ПАНСІОН „ТЕРЕНЯ" в Дорі, близько Яремча. — Кімнати з верандами. Чудове положення. Пляжа над Прутом. Ціни низькі. 2168 5—?

РУТИНОВАНОГО КОНЦИПІЄНТА зовсім здібного до самостійного ведення канцелярії на провінції, пошукує негайно адвокат Д-р Дмитро Мудрецький у Чесанові. 2259 2—3

ДОКТОР ПРАВ з 5-літньою адвокатською практикою пошукує посади концпієнта в адвокатській канцелярії на провінції. Платня по умові. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Правник". 2267 1-3

ВПРАВНИЙ писар (ка) на машині „Адлєр" потрібний (а) зараз у нотаріяльній канцелярії в Немирові. Зголошення з вимогами Непрямі без відповіди. 2265 1—2

ДО ВИНАЙМУ від 1. липня ц. р. 3 покої, кухня, повний комфорт, місячний чинш і 1 умебльований покій. Генінга 24. між 3—6 поп. 1 пов. 2266 1-2

АБСОЛЬВЕНТ гімназ. візьме лекцію підчас ферій. Зголошення під „Інструктор". 2201 5—5

МАШИНИ ДО ШИТТЯ „SINGER" — „KAYSER" по найнижчих цінах на догідні сплати.

РОВЕРИ „Kayser"-„Puch" „Łucznik" від 190·— зол.

МАШИНИ ДО ПИСАННЯ всіляких систем. Виключне представництво американських машин „Barr" по 550 зол. **ЮЛІЯН ЛОМАГА** Львів, Валова 11, тел. 28-70 одинока українська фірма в тій ділянці. 2129 3—10

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО
бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (полова неміч) та лікарської косметики
ординує в скірних недугах і т. д. від год. 8½,—10, 14—16. в косметиці від 10—11 і 16—18 в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія. Сепаратні жданні.
ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п. (біля Нар. Гостинниці).
Вінда до вжитку. **Телефон 38—90.**

Меблі ріжного рода, можна найкорисніше купити у відомій фірмі „Doroteum", Льва Сапіги 34. Тел. 15—01. Догідні умови. 2361 51—?

Пансіон „Оксана" Підлюте-Камянець
20 кімнат.
У прегарній лісистій околиці, в Горганах над Лімницею, залізнича стація Брошнів. З Брошнева відїзд вузкоторовою залізницею в год. 5. рано. — Кімната з утриманням від 7—10 зол. Харч 4 рази денно. — Інформації та замовлення до 15. червня: — ОЛЬГА ЯКУБЕЛЬСЬКА, Дрогобич, вул. Собіского, а від 15. червня: Підлюте - Камянець п. Перегінсько. 2211 ...

Магістрат кор. стол. м. Львова — Відд. Л. 6761/I/31. у Львові, дня 12. червня 1931.

ОГОЛОШЕННЯ ПЕРЕТОРГУ.

Магістрат кор. стол. міста Львова проголошує переторг на доставу паперу, канцелярійних приладів, рисункових і технічних. Подрібне оголошення в урядовій „Газеті Львовскій" ч. 137. з дня 17. червня 1931.

Президент кор. стол. м. Львова
в заст. Францішек Івановський

Зайвий поріст волосся на руках, ногах та під пахою усуває в дуже радикальний спосіб **перфумований депілятор „GARÇONNE"**
Ціна 3 зол., за післяплатою 4·50
Висилковий склад:
Аптика магістра SUSSMANA
ЛЬВІВ, вул. КУРКОВА 5. Тел. 40-05
2185 3—...

ПОВІДОМЛЕННЯ.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ кооперативи „Пласт" у Львові
відбудуться
дня 23. червня 1931 р. у домівці „Української Бесіди" вул. Рутовського ... в год. 19. з таким порядком нарад:
1) Відкриття Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу з поп. Зборів.
3) Звіт Управи і Надзірної Ради.
4) Дискусія над звітами.
5) Вибір 7 членів Надзірної Ради.
6) Зміна статуту кооп. „Пласт" §§ 5, 21, 22, 28, 29, 34, 35. і 42.
7) Короткий реферат на тему: „... праці кооп. „Пласт".
8) Внески і запити.
Львів, дня 15. червня 1931 р.
ЗА Надзірну Раду:
В. Маркусь в. р. секретар. **С. Левицький** в. р. голова.

ЛІЖКА металеві
ВІЗКИ дітячі
поручає дешево
фабричний склад
М. Волковискі
Львів, Коперника 5. Тел. 95-97.
Великий вибір догідні умовини

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.